

Ledarutbildning i Scouterna genom Scouterernas folkhögskola

Inledning

Scouterna gör unga redo för livet! För att nå den visionen krävs både att vi når fler unga människor än idag och att kvaliteten i den verksamhet vi bedriver är av högsta klass. I detta sammanhang är utbildning ett oerhört viktigt område. Utbildning är nyckeln till att scoutledare runt om i landet är väl rustade och trygga för att kunna utföra sitt uppdrag. Utbildning är också den kanske viktigaste vägen till personlig utveckling för vuxna över 25 år – antingen som kursdeltagare eller som kursledare.

Med avstamp i scoutrörelsens strategidokument Färdplan för framtiden slogs utbildning fast som ett av fem områden avgörande för svensk scouting's framtid. Många delar av färdplanen är i stort sett uppfyllda vilket är en fantastisk utveckling. Inom utbildningsområdet släpar vi dock efter. I den nya gemensamma organisationen för alla scouter i Sverige behöver vi därför hjälpas åt att ta nästa steg. För att möta scoutrörelsens utmaningar framåt behöver fler ledare få mer och ännu bättre utbildning. För att lyckas med det måste alla delar av organisationen hjälpas åt; utbildare, kursteam, distrikt, utbildningsgrupper och -utskott, Scouterna centralt samt Scouterernas folkhögskola. Det är för att samla, använda och utveckla vår gemensamma utbildningsverksamhet som detta dokument sammanställts utifrån de tankar som Scouterna och folkhögskolan har för framtiden.

Om dokumentet

Scouterernas folkhögskola har de senaste åren genomgått en stor omorganisation. Det har förberett folkhögskolan för att i större utsträckning än tidigare kunna bidra till Scouternas behov av ledarutbildning. Det ansvaret är sedan ett och ett halvt år sedan delegerat till folkhögskolan av Scouterna. Det har av naturliga skäl funnits många frågor kopplade till hur detta ansvar ska kunna tas och hur övergångsperioden ska se ut. I samband med distriktsordförandeträffen i mars 2013 presenterades de första tankarna kring hur planerings-, genomförande- och stödstrukturen för Scouternas utbildningar skulle kunna se ut i den nya riksorganisationen för scouterna. Efter att flera distrikt önskat större grad av påverkan och involvering har diskussionerna sedan förts regionalt och anpassats utifrån lokala behov och önskemål. Läs mer om nuläget senare i detta dokument. Inför och under Scoutforum i Uppsala 2013 önskade flera en ökad tydlighet och beskrivning av upplägget. Detta dokument är ett försök att redogöra för detta och samtidigt inhämta synpunkter och erfarenheter.

Scouterna är den gemensamma organisationen för alla scouter i Sverige. Genom samverkansorganisationer kan scoutkårer välja att tillhöra, förutom Scouterna, en annan moderorganisation. Somliga samverkansorganisationer har valt att själva förse sina scoutkårer med stöd medan all utveckling görs gemensamt i Scouterna. Detta dokument har

tagits fram med distrikt i Scouterna och utbildningsintresserade medlemmar i direktanslutna scoutkårer som främsta målgrupper. Dokumentet är tänkt att förklara hur Scouterna genom Scouternas folkhögskola valt att organisera utbildningsområdet.

Bakgrund

Scoutrörelsen har sedan länge insett vikten av ledarutbildning. Scouternas folkhögskola, tidigare Kjesäters folkhögskola, grundades på 1960-talet bland annat för att instifta ett *scouternas ledarinstitut*. Bland de kvalificerade ledarutbildningarna finns en lång tradition kring Treklöver-Gilwell medan Värdebaserat ledarskap är nyare i sammanhanget. Sedan *Ramverk för Scouternas ledarskapsprogram 2009-2015* beslutades har scoutrörelsen även gemensamma grundläggande scoutledarutbildningar.

Scouternas Ledarskapsakademi inrättades i slutet av 2007 för att realisera visionen om ett scouternas centrum för ledarskap och pedagogik. Detta var även ett steg för att försöka ta ett helhetsgrepp om såväl utbildningsområdet som folkhögskolan. Tyvärr lyckades inte satsningen fullt ut, trots mycket goda intentioner, och Scouternas Ledarskapsakademi lades formellt ner i mars 2012 efter ett beslut av generalsekreteraren. En analys av anledningen till varför satsningen på ledarskapsakademin inte föll helt väl ut presenterades på Scouternas stämma 2012.

I takt med ändrade regelverk och ett förändrat utbildningslandskap i samhället i stort drabbades även Kjesäters folkhögskola av problem. Problemen, framförallt de ekonomiska, blev 2011 så akuta att Svenska scoutförbundet var tvungna att gå in som ekonomisk garant. Efter ett beslut på dåvarande Svenska scoutförbundets extra förbundsstämma 2011 beslutades att omorganisera själva folkhögskoleverksamheten och sälja fastigheten Kjesäter.

I juli 2012 bytte folkhögskolan namn till Scouternas folkhögskola för att poängtera att skolan är en del av scoutrörelsen. Dessförinnan hade verksamheten i Södermanland lagts ner och skolans säte flyttats till Scouternas rikskansli i Stockholm. Under 2012 och 2013 har skolan successivt byggt upp en stabilitet och en ny verksamhet. Idag är Scouterna och Scouternas folkhögskola en föregångare inom folkbildningen i att söka formerna för en modern folkhögskola med en tydlig koppling mellan skolan och dess huvudman (Scouterna).

Även scoutrörelsen har de senaste åren genomgått stora förändringar. Med utgångspunkt i Färdplan för framtiden har de tidigare scoutförbunden och Svenska Scoutrådet samverkat allt tätare. Dels genom att ansvaret för all gemensam utveckling, exempelvis av Scouternas program och rekryteringskampanjen, lades i scoutrådet och dels genom att scoutförbunden i olika utsträckning samarbetade kring den löpande verksamheten. Svenska scoutförbundet (SSF) och Svenska Scoutrådet (SSR) gick kanske längst i sin samverkan. Förutom att ingå i en gemensam kanslistruktur avvecklade SSF bland annat sina utskott för program respektive utbildning och uppdrog åt scoutrådets arbetsgrupper inom områdena att genomföra den operativa delen av verksamhetsplanen.

I samband med att scoutrörelsens folkhögskola omorganiserades diskuterade Kjesäterstiftelsens, SSRs och SSFs styrelser hur scoutrörelsen bäst ska organisera sina utbildningar i framtiden. Resultatet av dessa strategidiskussioner blev att Svenska Scoutrådets styrelse i april 2012 fattade beslut om att delegera dels genomförandet av scoututbildningar och dels ansvaret för utveckling av Scouternas utbildningar till folkhögskolan. Delegationen

möjliggör en kraftsamling på utbildningsområdet, både genom vidareutveckling och omvärldsbevakning och genom förstärkt stöd till kursteam och utbildare.

Efter scoutrörelsens långa strukturprocess, som tog sin början i Färdplan för Framtiden, höll den nya scoutorganisationen sitt första årsmöte i november 2012. Året dessförinnan hade dåvarande Svenska scoutförbundet antagit nya stadgar vilka, med beslutade ändringar i samband med Scouternas stämma 2012, är de nu gällande.

En grundprincip i Scouterna är att scoutkåren erhåller sitt stöd främst genom riksorganisationen. I andra hand kan kåren i ett scoutdistrikt uppdras åt distriktet att förse dem med kompletterande stöd. Scoutdistriktets uppgift är alltså förändrad gentemot hur det förelåg i exempelvis före detta Svenska scoutförbundet. Uppdraget till distriktet ligger numera i händerna på scoutkåren och exemplifieras endast i stadgarna.

Ur Scouternas stadgar, 2012-11-25;

§ 8.3 Distriktets uppgift

Distriktets uppgift är att tillhandahålla en mötesplats för scoutkåren inom sitt geografiska område. Detta sker genom att erbjuda exempelvis utbildning, arrangemang, rekryteringsstöd samt verksamhet för rover- och utmanarscout. Distriktet stödjer och företräder kåren efter deras önskemål och behov.

En viktig slutsats utifrån stadgarna är att det ligger på riksorganisationens ansvar att tillse att alla scoutledare i hela Sverige har tillgång till kvalitetssäkrad utbildning. I och med delegeringen av utbildningsansvaret till Scouternas folkhögskola, är det genom den organisationen som Scouterna valt att verkställa det uppdraget. Som huvudman ser Scouterna dock självklart utbildning som en viktig verksamhet som alla aktiva inom området behöver bidra till tillsammans.

Scouternas folkhögskola – för framtiden

Scouternas folkhögskola ansvarar enligt ovan för Scouternas utbildningar och behöver därför planera både sin organisation och sin verksamhet utifrån detta uppdrag. Planen för detta presenteras nedan. Denna verksamhet syftar direkt till att stödja utbildare och kursteam, bidra till att fler scouter och scoutledare går utbildning och att bidra till höjd kvalitet på Scouternas utbildningar och verksamhet.

Folkhögskolans ansvar, möjligheter och resurser

Scouternas folkhögskola ansvarar för Scouternas gemensamma utbildningar, det vill säga det som idag presenteras i dokumentet ”Ramverk för Scouternas ledarskapsprogram 2009-2015”. Därtill kan kompletterande utbildningar behöva utvecklas beroende på exempelvis mål, verksamhetsplaner och strategidokument. Folkhögskolan kommer att kontinuerligt genomföra och utveckla dessa utbildningar i samverkan med olika delar inom Scouterna.

Folkhögskolan har inte i uppdrag att ansvara för de många intressekurser, till exempel Äventyrskursen eller Första hjälpen-kurser, som idag bedrivs på många håll i landet. Önskar de ansvariga för dessa utbildningar utnyttja Scouternas folkhögskolas stödstruktur finns naturligtvis möjlighet till samverkan.

Folkhögskolan får statsbidrag för rapporterad folkhögskoleverksamhet i enlighet med Folkbildningsrådets regler och direktiv. Dessa medel gör det möjligt att satsa rejält på scoututbildningarna. Statsbidraget möjliggör såväl genomförande av utbildningar som stöd och service till utbildare och utbildningsteam. Utbildning för utbildare och fortsatt kompetensutveckling för utbildare är en självklar del av det som statsbidraget ska subventionera. Kontinuerlig vidareutveckling av scoututbildningarna ingår också i det som statsbidraget skall täcka.

För att säkerställa utbildningar med hög kvalitet och tillräcklig spridning över landet kommer vi att ha en rikstäckande stödstruktur för regionala utbildningsgrupper och utbildningsteam. Folkhögskolan kommer att täcka kostnader direkt kopplade till regionala utbildningsgrupper eller utbildare.

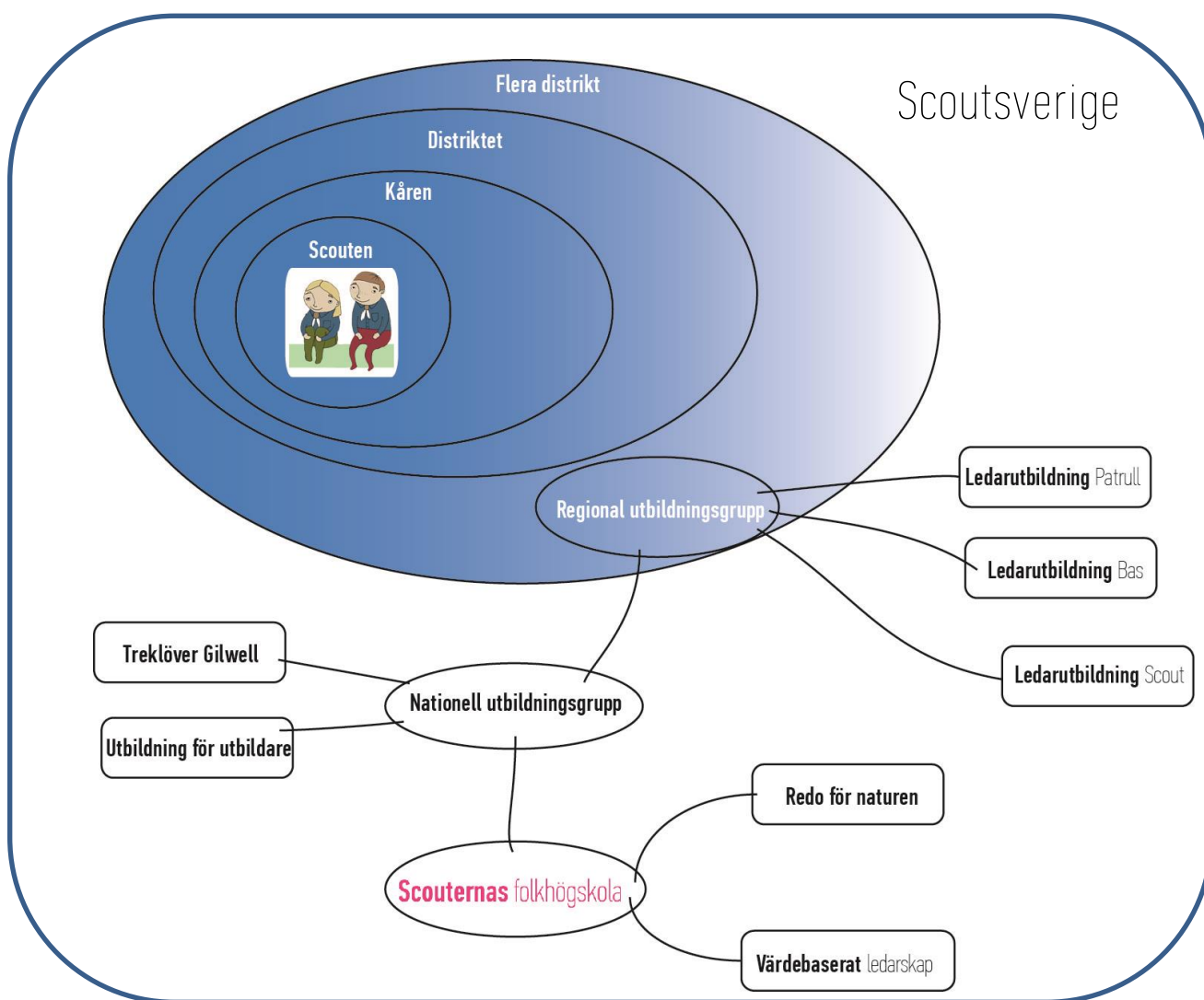
Folkhögskolans organisation

Scouten och scoutledaren i centrum

Scouten ska möta en bra, trygg och utvecklande verksamhet – i Scouterna gör vi unga redo för livet. För att åstadkomma detta behöver scoutledaren få stöd i sitt ledarskap och hjälp med, att på ett enkelt sätt, driva scoutverksamheten. En av de viktigaste nycklarna till scoutledarens framgång är utbildning och här är scoutledarutbildningarna en mycket viktig resurs.

Scoutverksamheten bedrivs i form av scoutkårer och det är scoutkåren som bäst bör känna till sina ledares behov av utbildning och utveckling. Scoutkåren inom Scouterna är indelade i geografiska distrikt. Distriktens uppgift är att samla distriktets kårer och utforma verksamheten baserat på kårernas behov och önskemål. Distrikten har en unik möjlighet att fånga särskilda behov och möjligheter som finns inom dess geografiska område. För att kunna erbjuda utbildning med god kvalitet, i olika former och vid många olika tidpunkter behövs ett samarbete över ett större område än distriktet. För att dra nytta av Scouternas befintliga stödstruktur blir denna instans den regionala utbildningsgruppen.

Se bilden nedan som (tillsammans med kommande stycken) försöker illustrera hur organisationen hänger ihop.

Kursteamerna – kärnan i utbildningarna

Utbildarna och kursteamerna är viktiga, för att inte säga viktigast, för Scouternas utbildningar. Det är deras fantastiska insatser som scoututbildningarna drivs framåt och som scoutledarna kan utvecklas till att göra bättre scoutverksamhet för barn och unga. Utbildningsstrukturen ska stötta utbildarna så att de på ett enkelt och roligt sätt kan genomföra scoututbildningar med hög kvalitet.

Kursteamerna ansvarar för planering och genomförande av en kurs. I varje kursteam finns en kursansvarig som ansvarar för att kursteamet fungerar bra, har roligt och utvecklas och för att kursen lever upp till de ramar, rutiner och förväntningar som finns. Beroende på utbildning kan det vara Scouternas folkhögskola centralt, den nationella utbildningsgruppen eller den regionala utbildningsgruppen som sätter upp dessa ramar. Som utbildare får man tillgång till kompetensutveckling bland annat genom Folkhögskolans utbildardagar. Utbildardagarna, som hålls årligen, innehåller inspiration, utveckling och erfarenhetsutbyte. Genom att delta i utbildardagar och exempelvis ta del av folkhögskolans elektroniska nyhetsbrev håller man som utbildare sig uppdaterad om vad som händer samtidigt som utbildningarnas kvalitet säkersätts genom att alla utbildare fortbildas.

Konkret innebär engagemanget som utbildare i Scouterna och som ingående i ett kursteam att ansvara för exempelvis:

- Praktisk planering av kursen
- Att ordna utrustning för kursen
- Kontakt med deltagare
- Plats för kurs
- Rapportering av deltagare till folkhögskolan
- Genomförande av utbildning
- Att utvärdera kursen

I varje kursteam ska det finnas en ackrediterad utbildare. För att bli ackrediterad utbildare finns två vägar att gå, en för nya utbildare och en för vana utbildare. Läs mer kring rutiner, ackreditering och stöd till utbildare här <http://www.scouternasfolkhogskola.se/for-utbildare/>.

Stöd från folkhögskolan

Folkhögskolans utbildningar måste vara avgiftfria. Det innebär att kursdeltagarna inte får bekosta kursledarnas kostnader i något form. (exempelvis, kost, resor och logi) Dessa kostnader står Scouternas folkhögskola för. Dock får kostnader för kursdeltagares kost, resor och logi bekostas av kursdeltagare om sådant behov finns.

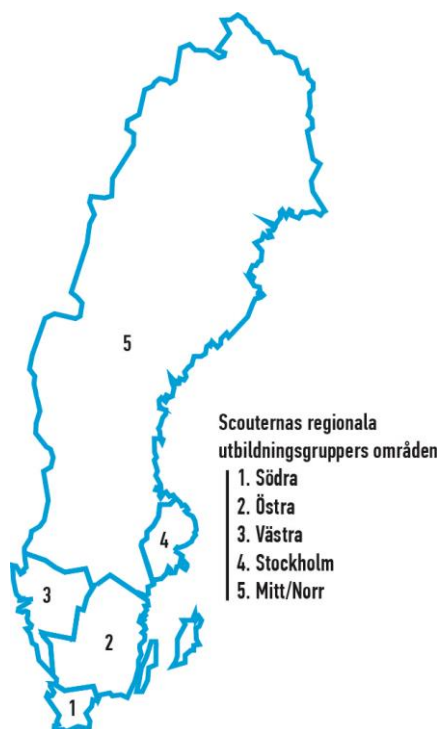
Scouternas folkhögskola vill stötta alla kursteam i så stor utsträckning som möjligt, bland annat genom att:

- Täckta alla kostnader direkt kopplade till utbildarna och kursteam
- Ansvara för ekonomin, t.ex. ta betalt av kursdeltagare, sköta bokföring och stå som ekonomisk garant
- Hantera kursintyg
- Utveckla handledningar för kursledare
- Erbjuder fortbildning, t.ex. genom Utbildning för utbildare och Handledarkursen
- Marknadsföra alla scoututbildningar
- Arrangera utbildardagarna och andra nationella kompetensutvecklande arrangemang
- Tillhandahålla digitala administrationsverktyg, t.ex. anmälningssystem på internet och utvärderingar via Google Forms.
- Bistå med budgetmall, mall för inbjudan och för rapportering av deltagare

Inför varje kursomgång föreslår kursansvarig en budget för kursen som godkänns av den regionala utbildningsgruppen. Eftersom Scouternas folkhögskola står för alla kostnader kopplade direkt till utbildarna och kursteam innebär det att resekostnader, kost och logi för utbildare under planeringstillfällen och kurs redovisas och betalas ut direkt av Scouternas folkhögskola via Scouternas elektroniska reseräkningssystem.

Regionala utbildningsgrupper – stödjer, planerar och rekryterar

De regionala utbildningsgrupperna kommer att följa Scouternas struktur av regionala kanslier. Denna bild (se karta nedan) synliggör det stora område som regionen Mitt/Norr idag täcker. I framtiden kanske det skulle vara möjligt att dela på regionen Mitt/Norr till två utbildningsgrupper. Varje regional utbildningsgrupp har en kontaktperson i den nationella utbildningsgruppen för att säkerställa tät kommunikation mellan grupperna.

Den regionala utbildningsgruppen har i uppdrag att utreda behovet av utbildning och planera utbildningar därefter. Det innebär att planera för och erbjuda en mångfald av olika utbildningar med olika upplägg och profil som är avsiktligt placerade i tid och rum för att kunna nå så många scouter och scoutledare som möjligt.

Som regional utbildningsgrupp ansvarar man, inom sitt geografiska område, för att:

- Utreda och kontinuerligt följa behovet av utbildning
- Planera kursverksamhet
- Tillsätta kursteam
- Kontakt med utbildare
- Informera om fortbildning och kompetensutveckling till utbildare
- Regionalt ansvara för fortbildning och sammanhållning bland utbildare
- Kommunicera nyheter rörande utbildning inom Scouterna
- Visa uppskattning till utbildare
- Skapa ett aktivt och attraktivt nätverk av utbildare

Stöd från folkhögskolan

Den regionala utbildningsgruppen får stöd från Scouternas folkhögskola på flera olika sätt. Gruppen föreslår inför varje verksamhetsår en budget som godkänns av den nationella utbildningsgruppen. Bland de kostnader gruppen budgeterar för och som täcks av folkhögskolan finns resor, fika och mat, fortbildning, träffar inom det geografiska området, materiel till workshops och utställningar med mera. De regionala grupperna har en kontaktperson inom den nationella utbildningsgruppen för kontakt och stöd. Dessutom finns folkhögskolans anställda, både den som ansvarar för scoututbildningarna och den som arbetar med folkhögskolans administration, tillgängliga för den regionala utbildningsgruppen.

Folkhögskolan stöttar regionala utbildningsgrupper med bland annat

- Ekonomihantering, t.ex. budget och bokföringsprocesser inklusive rapporter
- Mall för budget
- Information och fortlöpande tät kommunikation
- Kompetensutveckling och fortbildning

Stöd från det regionala kansliet

Scouternas regionala kanslier finns för att inom sitt område utveckla och stötta scoutverksamheten. Det regionala kansliet, distriktet inom det området och den regionala utbildningsgruppen har alla till uppgift att, på olika sätt, stötta kårerna i samma område. Den regionala utbildningsgruppen behöver därför tät dialog men både kansli och distrikt. Det regionala kansliet och den regionala utbildningsgruppen kan tillsammans komma överens om vilket stöd gruppen ska få av kansliet.

Nationella utbildningsgruppen – övergripande ansvar för scoututbildning

Den nationella utbildningsgruppen har i uppdrag att samordna och stötta de regionala utbildningsgrupperna. Det är den nationella utbildningsgruppen som utser ordförande i de regionala utbildningsgrupperna.

Den nationella utbildningsgruppen ansvarar och planerar även för nationella utbildningar. Till de nationella utbildningarna hör bland annat Treklöver Gilwell, Utbildning för utbildare och Handledarkursen. Precis som de regionala utbildningsgrupperna arbetar den nationella utbildningsgruppen med att ge ett aktivt stöd till kursteamerna för de nationella utbildningarna samt att utreda och planera utbildningsbehovet inför kommande år.

Den nationella utbildningsgruppen ansvarar för att:

- Rutinerna kring scoututbildningarna kommuniceras, rapporteras och utvärderas. (Detta uppdrag innebär i stort att stötta regionala utbildningsgrupper, utbildare och kursteam så att rutinerna blir ändamålsenliga, tydliga och lätta att följa.)
- Tillhandahålla deltagarlistor till t.ex. distrikt för enkel rapportering av närvaro.
- Sköta rapportering av kursverksamhet i samarbete med Scouternas folkhögskolas administratör.
- Tillhandahålla verktyg för utvärdering och kontinuerligt utveckla kursutvärderingarna.
- Informera och marknadsföra de olika utbildningarna och enskilda kursomgångar
- Skicka ut nyhetsbrev och direkt kommunicera nyheter etc. med utbildare.
- Skapa ett aktivt och attraktivt nätverk av utbildare.
- Kontinuerligt erbjuda stöd till utbildare så att dessa kan nätverka, fortbilda sig och utvecklas.
- Arrangera Folkhögskolans utbildardagar då utbildare och kursteam får inspiration, och fortbildning.
- Arrangera ytterligare mötesplatser för utbildare eller utbildningsintresserade varje år, antingen i samband med Scoutforum eller också vid Demokratijamboree.

Stöd från folkhögskolan

Den nationella utbildningsgruppen får stöd från Scouternas folkhögskola. Till exempel ingår den som är anställd som ansvarig för scoututbildningarna i gruppen. Gruppen lägger inför varje verksamhetsår en budget som godkänns av rektor. Gruppens omkostnader (exempelvis resor och mat) och utgifter för nationella arrangemang och utbildningar (exempelvis workshops på Scoutforum eller träff för TG-ledare) ingår i den budgeten

Årscykel

För att ha god framförhållning, skapa en struktur som känns igen år från år och ge goda möjligheter till planering för den lokala verksamheten följer all verksamhet rörande Scouternas utbildningar en årscykel. (Se bilaga 1 i slutet av detta dokument.)

Alla utbildningsgrupper inom Scouternas folkhögskola har en mandatperiod på ett år och alla uppdrag börjar och slutar vid årsskiftet. Varje kalenderår börjar utbildningsgruppen med att utreda behovet av utbildning och planera utbudet efter detta. Innan sommaren presenterar grupperna en plan för de kommande perioderna; höst, vår och sommar. Så snart denna plan är klar kan information och marknadsföring börja spridas. Detta innebär att varje ny utbildningsgrupp har en färdig plan för vårens utbildningar då de börjar sin mandatperiod.

Rutiner

Rutiner för hur scoututbildningar ska planeras, rapporteras och utvärderas är till för att göra det enklare och tydligare för såväl kursteam som folkhögskolans administration. Under övergångsfasen, till dess alla regionala utbildningsgrupper är igång, kommer två olika system behövas. Ett som tar hänsyn till de områden som ännu ej har en regional grupp och ett som är anpassat för de områden om har det. Aktuella rutiner för att anordna en scoututbildning finns på hemsidan. <http://www.scouternasfolkhogskola.se/for-utbildare/anordna-en-ledarutbildning/>. Från och med januari 2014, då den första regionala utbildningsgruppen är igång, kommer nedanstående rutiner gälla för de utbildningar som genomförs inom en regional grupp. Vissa justeringar i rutinerna nedan kan komma att göras när planeringsarbetet kommit ännu längre.

Anmälan av scoututbildning

När den regionala utbildningsgruppen planerat nästa ”scoutårs” (augusti/september till juli/augusti) kursutbud anmäler de alla utbildningar till folkhögskolan genom att lägga in dem i den digitala kurskatalogen på Scouternas folkhögskolas hemsida (www.scouternasfolkhogskola.se). I samband med planering påbörjas arbetet med att rekrytera kursteam. Så fort kursansvarig och kursteam är tillsatta fylls informationen på så att den alltid är aktuell. Kursteamet lägger också budget för kursen som skickas till och godkänns av den regionala utbildningsgruppen.

Anmälningssläget och deltagarlista kan kursteamet kontinuerligt se genom folkhögskolans anmälningssystem. Information om betalningsläget får kursansvarig genom den regionala gruppen som i sin tur har kontakt med folkhögskolan kansli och Scouternas ekonomienhet.

Rapportering av scoututbildning

Efter genomförd utbildning skickar kursansvarig in en korrekt (justerad utifrån verkligt deltagande) deltagarlista till folkhogskola@scouterna.se för rapportering till folkbildningsrådet.

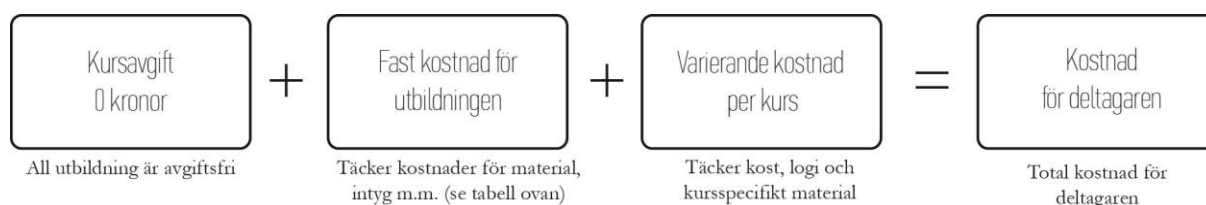
Utvärdering av scoututbildning

Inför kursen får kursansvarig tillgång till en utvärdering i Google forms. Denna ska editeras med datum och plats för kurstillfälle och distribueras efter genomförd utbildning. Kursteamet har givetvis möjlighet att lägga till egna specifika frågor.

Ekonomi för scoututbildning

Inför utbildning ska kursansvarig ge den regionala utbildningsgruppen ett budgetförslag med specificerade kostnader och intäkter. All *undervisning* i folkhögskolans regi är kostnadsfri (se mer under ”Kursteam” ovan). Däremot tas en fast och en rörlig kursspecifik avgift ut. Den fasta kostnaden är lika stor över hela landet och täcker bland annat kostnader för kursmaterial. Den rörliga avgiften skall täcka övriga omkostnader vilket innefattar exempelvis kost, logi och särskilt dyra hantverk. Genom denna uppdelning blir det tydligt för deltagarna att utbildning inte behöver kosta mycket, men att man också kan välja en mer påkostad omgång om man så önskar. Nedan presenteras en sammanställning över den fasta avgiftsdelen för ledarutbildning Patrull, Bas och Scout såsom de planeras se ut under 2014 för kurser som anordnas inom ramen för en regional utbildningsgrupp i Scouternas folkhögskola.

Utbildning	Fast kostnad	Vad får deltagaren?
Bas	100 kronor	Intyg, kursmaterial
Patrull	400 kronor	Intyg, kursmaterial, Äventyrarnas handbok
Scout	300 kronor	Intyg, kursmaterial, Ledarboken

Kvalitetssäkring och fortbildning för utbildare

För att kunna hålla en jämn och hög kvalitet på Scouternas utbildningar finns en ackreditering för utbildare inom Scouterna. En ackrediterad utbildare har genomgått Utbildning för utbildare och reflekterat över sitt eget förhållningssätt till utbildning inom Scouterna och Scouternas pedagogiska grundsyn. Vana och erfarna utbildare kan validera sina kunskaper och erfarenheter motsvarande Utbildning för utbildare för att bli ackrediterade. På en utbildning anordnad i Scouternas folkhögskolas regi ska minst en i kursteamet vara ackrediterad utbildare.

För att utbilda, fortbilda och kompetensutveckla utbildare inom Scouterna finns ett särskilt kursutbud för utbildare. I dag består det av Utbildning för utbildare, Handledarkursen, Kursansvarigkurs för TG (så kallad CLT) samt kursledarkurs för Trygga Möten-kursledare. De första två kommer att erbjudas regelbundet på årsbasis med varierande geografisk placering. Ej regelbundna men återkommande utbildningar för utbildare arrangeras även gemensamt inom Norden. Successivt kommer kursutbudet för utbildare byggas på utifrån behov, intresse och förutsättningar.

Återkommande nationella arrangemang för utbildare arrangeras för att uppdatera utbildare med det senaste inom scoutrörelsen, rekrytera fler utbildare, inspirera till nya metoder och bedriva fortbildning. Folkhögskolans utbildardagar är det största arrangemanget för utbildare i Sverige. I samband med Scoutforum och

Demokratijamboree hålls också aktiviteter för utbildare. För att på mer regional basis bidra till ett aktivt nätverk av utbildare uppmuntras de regionala utbildningsgrupperna att anordna utbildningsträffar.

Bidrag

Scouternas folkhögskola finansieras genom bidrag från främst stat och landsting. Bidragen kommer ur särskilda folkbildningspotter och kan alltså inte sökas av andra än folkhögskolor. Många rörelser och organisationer står på kö för att få driva folkhögskola men på grund av att statsbidragen inte utökas substantiellt har endast ett fåtal nya folkhögskolor startats under de senaste tjugo åren. Scouterna är en av rörelserna som har en folkhögskola som kan tillgodose rörelsens behov av utbildning.

Statsbidrag och Sensus

Statens stöd till folkbildningen fördelas av Folkbildningsrådet och delas ungefär lika mellan studieförbund och folkhögskolor. Scouterna är medlemmar i Sensus studieförbund och har ett gott samarbete kring exempelvis studiecirklar vilka ger scoutkåren fri tillgång till programmaterial. Tidigare har utbildningar på många håll rapporterats som studiecirklar till Sensus. Eftersom Scouternas folkhögskola, precis som Sensus, rapporterar sin utbildningsverksamhet till Folkbildningsrådet är det inte möjligt att rapportera utbildningar till Sensus som redan rapporterats via Scouternas folkhögskola. För att undvika sammanblandningar och gränsdragningsproblematik kommer scoututbildningar endast rapporteras till folkhögskolan. Den goda relation med Sensus som finns både lokalt, regionalt och nationellt ska självklart vårdas och utvecklas. I Scouterna finns mycket lokal verksamhet som Sensus sannolikt gärna skulle stötta och framförallt behöver alla hjälpas åt för att så många scoutkårer som möjligt ska genomföra till exempel studiecirklar och därmed få programmaterial. Lokal verksamhet och utbildningar som inte genomförs av eller tillsammans med Scouternas folkhögskola kan fortfarande rapporteras till Sensus.

Landstingsbidrag

Många scoutdistrikt söker landstingsbidrag för sin verksamhet, däribland utbildningar. Dessa landstingsbidrag är inte desamma som Scouternas folkhögskola söker och det bör därför inte föreligga någon risk att distrikt skulle mista landstingsbidrag på grund av förändringen som nu genomförs. Eftersom reglerna för landstingsbidrag ser olika ut i olika delar av landet kan dock en diskussion om regelverket ibland behövas. Kontakta gärna Gustav Öhrn, rektor för Scouternas folkhögskola för att reda ut vad som gäller för ditt distrikt eller kår. I vissa landsting krävs deltagarlistor över de som deltagit i utbildning i deras geografiska område. För att underlätta för detta kan Scouternas folkhögskola bistå med deltagarlistor.

Vad händer nu

När detta dokument författas, i början av november 2013, pågår arbetet för fullt men har kommit olika långt i olika delar av landet. Nedan följer en kort sammanfattning av läget för de olika regionala utbildningsgrupperna.

Västra regionala utbildningsgruppen

I västra Sverige har diskussionerna med både utbildare/utbildningsintresserade och distriktsordföranden pågått ett tag. Rekryteringen till den regionala utbildningsgruppen pågår och den väntas kunna starta upp under första kvartalet. Då kommer en definitiv tidsplan spikas men arbetshypotesen i nuläget är att utbildningarna kommer kunna växla över till folkhögskolans regionala grupp vid halvårsskiftet 2014.

Östra regionala utbildningsgruppen

Även i östra delarna av landet har diskussionerna pågått en längre tid. I östra regionen har det redan tidigare funnits en samordning av utbildningar. Ambitionen är att en regional utbildningsgrupp ska vara på plats och arbeta efter årsskiftet 2013/2014.

Regionala utbildningsgruppen i Stockholm

I Stockholm finns sedan länge ett regionalt samarbete kring utbildningar. Tack vare mycket goda och konstruktiva diskussioner med både den gruppen och med distriktsordföranden kommer den nya regionala utbildningsstrukturen finnas på plats redan vid årsskiftet.

Södra regionala utbildningsgruppen

I Skåne har flera möten hållits och många frågeställningar dryftats. Distrikten har initierat en egen grupp som kommer börja arbeta kring årsskiftet. Förhoppningsvis kommer det klarna under första halvåret 2014 hur den fortsatta processen ska se ut.

Mitt/Norra regionala utbildningsgruppen

Än så länge har det verkliga arbetet i mitt/norr inte börjat. Scouternas folkhögskola stödjer liksom tidigare ”Rättviksutbildningarna” utifrån behov. Ett uppstartsmöte med distriktsordföranden bör planeras in snarast möjligt.

Frågeställningar

Vi hoppas att beskrivningarna och förklaringarna i detta dokument klargjort hur planen framåt ser ut. Allt behöver ske i samråd och samverkan mellan många olika parter, till exempel utbildare och kursteam, distriktsstyrelser, regionala kanslier och Scouternas folkhögskola. För att det ska bli så bra som möjligt vill vi gärna ta del av era tankar, idéer och erfarenheter. Finns det fortfarande frågor eller oklarheter vill vi självklart veta detta så snart som möjligt så att vi kan reda ut även dem. Vi vore mycket tacksamma om ni hade möjlighet att svara på nedanstående frågeställningar. Eftersom arbetet pågår kontinuerligt vore det bra om ni kan återkoppla till oss så snart som möjligt men allra senast den 31 januari 2014. Skicka era svar till gustav.ohrn@scouterna.se.

- Finns det ytterligare saker som Scouternas folkhögskola kan göra för att stödja utbildare, kursteam eller deltagare i scoututbildningarna?
- Finns det ytterligare sätt som Scouternas folkhögskola kan stödja Scouternas utbildningar på?
- Finns det ytterligare aspekter som behöver tydliggöras i årscykeln?
- Hur ser ni på den fortsatta samverkan med Scouternas folkhögskola?
- Övriga tankar och erfarenheter ni vill dela med er av?

Kontakt

Kontakta oss gärna om ni har frågor eller tankar på:

Gustav Öhrn

Rektor Scouternas folkhögskola
gustav.ohrn@scouterna.se, 08-555 065 34

Katarina Hedberg

Ordförande i Scouternas folkhögskola samt Biträdande generalsekreterar i Scouterna
katarina.hedberg@scouterna.se, 08-568 432 09

Lars Brickstad

Ansvarig Scoututbildningar, Scouternas folkhögskola
lars.brickstad@scouterna.se, 08-568 432 59

Bilaga 1

